

2 Söndagen i Fastan

1 Årg. Ev. Matt. 15:21-28

I.N.J

Det är något som skaver i den evangelietext vi nyss lyssnat till. Och det är Jesus! Vi känner inte riktigt igen honom. Inte nog med att han först vägrar svara kvinnan, trots hennes ropande, när han väl gör det säger han att hon tillhör ”hundarna” – en nedsättande beteckning som judarna använde om de omgivande hedniska folken – och som låter smått rasistisk i våra öron.

Var är den Jesus vi är vana vid att se? Han som alltid är villig att hjälpa och aldrig vägrar att svara på en plågad människas bön. Har psalmförfattaren fått allt om bakfoten, han som skrev:

*Ingen skillnad Jesus gör
lämnar ingen utanför. (Sv.Ps.141 v 3)*

Visst kan det tänkas att Jesus helt enkelt var trött – han var ju också sann människa – med begränsade krafter och med ett tålamod som också kunde ta slut. Som Matteus berättar för oss hade Jesu dragit sig undan till området kring Tyros och Sidon – alltså hednisk – eller icke-judisk mark, inte för att bota, utan för att i lugn och ro undervisa sina lärjungar. Tillströmningen av människor som sökte hans hjälp var ju enorm. Men det är inte hela svaret. Hans mission var inte bara att gå runt och hjälpa folk som hade det svårt. Han förkunnade också och uppmanade till omvändelse och tro. Det var det allra viktigaste i hans kallelse och den gällde, som han själv säger, ”*de förlorade fåren av Israels folk*”.

Dit hörde alltså *inte* den kvinnan. Hon var, för att citera Paulus när han beskriver hedningarnas situation, ”*utanför medborgarskapet i Israel, utan del i förbunden och deras löfte*” (Ef. 2:12). Och det visste hon! Hon ifrågasätter det inte! Men trots detta – och det är värt att understryka med röda streck - vågar hon sig fram! Hon har aldrig träffat Jesus – men måste ändå ha hört om honom. Hon visste att han kunde bota. Och hon kallar honom ”*Davids Son*”. Därför är hon så påträngande och envis, förföljer honom med sitt ropande och faller till sist på knä framför honom och spärrar vägen så att Jesus inte kommer förbi.

Inte ens när Jesus avvisar hennes bön och säger: ”*Det är inte rätt att ta brödet från barnen och kasta det åt hundarna*” låter hon sig avspisas och hon går inte kränkt därifrån. Men varför kallar han henne hund? Som jag sade, var det en nedsättande beteckning judarna hade på de omgivande folken som man liknade vid halvvilda byrackor som strök omkring på folks bakgårdar och hämtade sin föda på soptippen. Men det är inte det ordet Matteus använder här, utan istället ett ord

som betecknar *"en mindre tam familjehund"*. Skulle det nu vara bättre, kan vi undra? Han säger ju att hon har lägre rang än barnen, som på den tiden stod lägst ner på rangskalan. Men som sagt, hon blir inte kränkt eller förargad! Tvärtom accepterar hon det ödmjukt och säger: *"Nej, herre", men hundarna äter ju smulorna som faller från deras herrars bord.*" I klartext – för att citera biskop Bo Giertz utmärkta kommentar: *"Hör hon till hundarna, så vet hon sin plats. Men just där, under bordet, har hon ändå hopp om någon liten smula. Gud är ju ändå hennes Herre"*.

Ja, Gud är också hennes Gud och allas Gud. Det var inte så att Jesus var omedveten om det. Mer än en gång kunde Jesus konstatera, att tron fanns där man inte förväntat det. Fick han ofta förebrå, inte bara sina landsmän, utan även sina lärjungar, deras brist på tro, så förvånades han mer än en gång över att tron fanns hos dem som är *"utanför"*. Jag tänker på den romerske officeren i Kapernaum, samariern som blev botad från sin spetälska och kvinnan i vårt evangelium.

Men vad var det som fick Jesus att ändra sig? Varför botade han kvinnans dotter? Jo, han ser en äkta tro, en tro som är stark, som är envis, som är uthållig, som inte bangar för några hinder, utan tränger sig framom allt! Han blir, kan man säga, *övervunnen* av den tron. Den griper tag i hans frälsarhand, bänder upp hans fingrar och från hans öppna hand flödar välsignelsen fram. *"Kvinna, din tro är stark, det skall bli som du vill."*

Jesus föregriper alltså det som komma skall: kyrkans och missionens tid, då *"alla folk"* skall bli Jesu lärjungar. (Matt. 28:20). En dag skall gränsen sprängas – mellan dem som är *innanför* och dem som är *utanför*. Ingen skall då längre äta smulor som hunden under bordet – utan alla skall som barn i huset, sitta vid den himmelske Faderns bord och som syskon i tron få dela samma himmelska bröd. Det är kyrkan det! Du kommer väl ihåg vad Paulus skriver i Gal: 3:28-29: *"Nu är ingen längre jude eller grek, slav eller fri, man eller kvinna. Alla är ni ett i Kristus Jesus. Men om ni tillhör Kristus är ni också avkomlingar till Abraham och arvtagare enligt löftet"*.

Så blir alltså kvinnan i evangeliet, som genom sin börd tillhörde dem som var *"utanför"*, en läromästare i tro – någon vi har något att lära av. Nog det är både enastående och häpnadsväckande. Men vad är det då hon lär oss? Jo, först att *en stark tro håller sig till Jesus* – den lever inget eget liv oberoende av honom. Det är till Jesus den söker sig, det är på Jesus den hoppas, det är om Jesus den griper med tomma händer.

Hon lär oss också, att *en stark tro är en ödmjuk tro* som inte anser sig ha några rättigheter, inte kommer pockande eller med krav, utan finner sig i sin plats och vet att allt är av nåd också den minsta lilla smula från brödet på bordet. Och hon

visar framförallt att *en stark tro är en kämpande tro* – en tro som inte ger sig – som är uthållig också då allt tycks hopplöst och Jesus är tyst. Jesus teg ju inte av brist på medkänsla. Nej, genom sin tystnad och sitt tigande prövar Jesus halten och kämpaviljan i hennes tro! Ja, man kan säga att han genom sin tystnad får Jesus kvinnans tro att växa, bli starkare och segrande till sist.

Kanske ryggas vi tillbaka! Skall det vara så komplicerat det här med tro – då får det vara för min del. Det för allvarligt och alldeles för jobbigt. Men de bibliska läsningarna vi har fått lyssna till idag, talar alla om kampen som något ofrånkomligt för den som tror. Visst kan den se olika ut – trots att vi alla är Guds barn. Nog har vi väl någon gång fått uppleva att Jesus är tyst! Vi undrar: bryr sig inte Jesus? Är han likgiltigt? Vill han inte hjälpa? Kan han inte? Vi tänker väl ofta så: i negativa banor! Det är inte lönt att be! Det blir ändå inte som jag hoppats!

Men så tänkte inte kvinnan i vårt evangelium. Hon gav sig inte. Hon låg på Jesus som en rem. Hon sporrades! Och som vi sett i kampen växte och mognade tron! Att hennes dotter blev frisk, det var inte *det enda* som hände. Nej, hon började ana, att Messias och hans rike inte bara var till för judarna utan för alla folk, också det hon tillhörde. Och kanske – vi vet inte med säkerhet – men otroligt är det inte - kom hon att höra till de första kristna där i trakterna kring Tyros och Sidon.

Är då kontentan av evangeliet idag, att bara man tjarar på Jesus riktig länge, är envis och inte ger sig, så får man till sist som man vill? Nej, knappast. Visst får vi ofta det vi ber om. Gud är inte snål eller ogin. Ibland får vi vänta eftersom det inte är rätt tid. Ibland får vi något som är ännu bättre än det vi bad om. Men ibland blir det inte alls som vi vill. Det är bara tyst. Men det uteblivna bönesvaret och den ihållande tystnaden är inte utan mening. Det är aldrig lönlöst att be! Trons kamp för ju oss *närmare Gud*. Och att vara nära honom är det största av allt. Utan Gud, vad är vi då? Till sist är det ju precis som det står i psalmen:

*Att bedja är ej endast att begära,
att själviskt ropa: "Giv mig, Herre, giv!"
Att bedja är att komma Gud så nära
att han blir livet i vårt eget liv.*

Den som i sin kamp har kommit dit har inte kämpat förgäves. Amen.

Psalmer: 178, 217, 209, 206
S:t Clemens, 2024-02-25